

АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, СВІДОМИХ ПРОБЛЕМ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Бурковська А. В., к.е.н., доцент

Бурковська А. І., асистент

Миколаївський національний аграрний університет

Питання забезпечення продовольчої безпеки України як основного компонента суспільної стабільності не втрачає своєї актуальності в умовах ринкової економіки. Останні виклики, що постали перед світовою спільнотою і українським суспільством зокрема, вимагають комплексного підходу до постановки стратегічних завдань у сфері продовольчої безпеки. Так, окрім продуманої державної політики у сфері підтримки сільськогосподарських виробників, покращення стандартів життя населення, екологізації виробництва та контролю за дотриманням стандартів у цій сфері, важливо формувати екологічно-орієнтований світогляд населення, що відповідав би цілям забезпечення сталого розвитку.

Подолання проблем продовольчої безпеки включено до переліку Глобальних цілей ООН, що свідчить про високу значущість даного питання для світової спільноти. Підвищення свідомості громадян з питань раціонального використання продуктів харчування, поживності раціону, екологізації виробництва харчової продукції та ін. мають стати невід'ємною частиною виховної компоненти навчання школярів та здобувачів вищої освіти різних рівнів.

Так, нині в теорії екологічної освіти молодших школярів розроблено низку педагогічних підходів, які поширилися в різних країнах світу, у тому

числі й в Україні, і які використовують у практиці екологічної освіти. До них (за класифікацією Суботюк В. І. [1]) належать:

- суб'єкт-об'єктивний підхід (викладач представляє собою суб'єкт педагогічної діяльності, у той самий час учень є об'єктом). Даний підхід передбачає рівноправну взаємодію учня і викладача, що фасилітує вирішення екологічних проблем освітніми засобами неможливе;

- інтерактивний підхід (базується на спілкуванні та тісній комунікаційній взаємодії). До методів даного підходу можна віднести, зокрема, спрямовану дискусію, рольові й імітаційні ігри, моделювальні ситуації – спрямовані на вирішення соціально-екологічних проблем;

- холістичний підхід (заснований на цілісній єдиній роботі обох півкуль головного мозку). Даний підхід дозволяє розвинути логіку та аналітичне мислення у учнів, що є більш схильними до творчого абстрактного усвідомлення реальності та навпаки посилити креативність та нестандартність прийняття рішень учнями, сильними сторонами яких є схильність до точних наук;

- фальсифікаційний підхід передбачає створення на заняттях середовища, оптимального для вирішення освітнього завдання на засадах співпраці й підтримки учнів, віри у їхні здібності. Даний підхід сприяє розвитку навичок вироблення власної думки, формуванню активної життєвої позиції і самореалізації учнів.

На думку Черевко І. С. [2], екологічна освіта як цілісне культурологічне явище, що містить процеси навчання, виховання, розвитку особистості, повинна спрямовуватися на формування екологічної культури як складової системи національного і громадського виховання, екологізацію навчальних дисциплін та програм підготовки, а також на професійну екологічну підготовку через базову екологічну освіту.

Спираючись на аналіз різних теоретичних досліджень [2, 3], можна виокремити деякі фактори, що впливають на розвиток екологічної культури здобувачів освіти, а саме:

- високий рівень екологічного світогляду, що сприяє розвитку мотивації до вирішення існуючих екологічних проблем та відповідального ставлення до оточуючого середовища;

- екологічна грамотність, яка базується на високому рівні теоретичних і практичних знань і формує екологічну компетентність як головний компонент екологічної освіти;

- прийняття екологічної діяльності як базового орієнтиру особистості, що проявляється через усвідомленість важливості екологізації антропосфери задля збереження біорізноманіття;

- особистісне зростання і, як наслідок, підвищення грамотності у питаннях природокористування на сталих засадах.

З наведеного вище можна зробити висновок, що застосування компонентів освіти, спрямованої на формування екологічної свідомості та відповідального ставлення до природних ресурсів, у поєднанні із усестороннім розвитком особистості як члена громадянського суспільства має позитивно впливати на процеси природокористування та реалізації державної політики забезпечення продовольчої безпеки. Лише освічені громадяни, свідомі важливості екологічного природокористування, можуть забезпечити сталість розвитку держави та її розвиток у майбутньому, саме тому важливо дбати про виховання молодшого покоління українців на основі принципів екологічної грамотності та відповідальності.

Література:

1. Суботюк В. І. Теорія і практика екологічної освіти молодших школярів наприкінці ХХ століття: проблеми розвитку. *Наукові записки РДГУ*. 2015. Випуск 11(54). С. 180-185.

2. Черевко І. С. Вплив екологічної освіти на формування особистості підлітка як суб'єкта навчання. *Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України*. 2013. Випуск 20. С. 718-727.

3. Чердымова Е. И. «Экологическое сознание» и «экологическая культура» в модели экологического образования. *Известия Самарского научного центра РАН*. 2010. Т. 12. № 3. С. 137–140.